

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

13.12.2011

B7-0728/2011

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

suuliselt vastatavate küsimuste B7-0673/2011 ja B7-0674/2011 alusel

vastavalt kodukorra artikli 115 lõikele 5

Töötajate liikumisvabaduse piirangud Euroopa Liidus (2011/2958(RSP))

Rovana Plumb, Stephen Hughes
fraktsiooni S&D nimel

B7-0728/2011

Euroopa Parlamendi resolutsioon töötajate liikumisvabaduse piirangute kohta Euroopa Liidus (2011/2958(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit (A7-0258/2011),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 21, 45 ja 47 ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikleid 15, 21, 29, 34 ja 45,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 151,
  - võttes arvesse nõukogu määrust (EMÜ) nr 1612/68 töötajate liikumisvabaduse kohta ühenduse piires,
  - võttes arvesse komisjoni 6. detsembri 2007. aasta teatist „Liikuvus aitab luua rohkem ja paremaid töökohti: Euroopa tööalase liikuvuse tegevuskava (2007–2010)” (KOM(2007)0773),
  - võttes arvesse komisjoni 18. novembri 2008. aasta teatist „Töötajate vaba liikumise mõju ELi laienemise taustal” (KOM(2008)0765),
  - võttes arvesse komisjoni 13. juuli 2010. aasta teatist „Töötajate vaba liikumine – õiguste tagamine ja olulisemad muutused” (KOM(2010)0373),
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsiooni Euroopa Liidu tööturgudel töötajate vaba liikumist piirava üleminekukorra kohta,
  - võttes arvesse komisjoni aruannet nõukogule Bulgaariast ja Rumeeniast pärit töötajate vaba liikumise suhtes kohaldatavate üleminekusätete toimimise kohta (KOM(2011)729 lõplik),
  - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust teemal „Töötajate liikuvuse peamiste tõkete määramine ühtsel tööturul”,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 115 lõiget 5 ja artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et õigus elada ja töötada teises ELi liikmesriigis on üks ELi põhivabadusi, millega tagatakse võrdne kohtlemine ja kaitse rahvusl põhineva diskrimineerimise eest ja mis on aluslepingutes tunnustatud kui liidu kodakondsuse põhikomponent, kuid kahe liikmesriigi kodanikud kogevad veel ikka takistusi seoses õigusega töötada teise liikmesriigi territooriumil;
- B. arvestades, et vastavalt komisjoni 11. novembri 2011. aasta teatisele on Rumeeniast ja Bulgaariast pärinevad liikuvad töötajad avaldanud liikuvaid töötajaid vastuvõtivate liikmesriikide majandusele positiivset mõju;

- C. arvestades, et nendes liikmesriikides, kes ei kohaldanud üleminekumeetmeid 2004. ja 2007. aastal ELiga ühinenud riikidest pärineva tööjõu vabale liikuvusele, ei ole olnud teateid mingitest negatiivsetest mõjudest, kuid mitmed liikmesriigid on siiski otsustanud jätkata piirangute kohaldamist oma tööturul Rumeenia ja Bulgaaria kodanike suhtes, tehes seda rohkem poliitilise surve kui põhjendatud negatiivse mõju pärast majandusele ja tööturule;
- D. arvestades, et viimaste statistiliste andmete kohaselt 2010. aasta lõpus moodustasid teise liikmesriigi territooriumil elavad Rumeeniast ja Bulgaariast pärit liikuvad töötajad 0,6 % kogu ELi elanikkonnast;
- E. arvestades, et Rumeenia ja Bulgaaria töötajate sissevool mõjus vastuvõtivate riikide majandusele positiivselt, sest need töötajad asusid tööle töökohtadele või sektoritesse, kus oli tööjõudu puudu;
- F. arvestades, et komisjon mainis oma viimases teatises, et Rumeeniast ja Bulgaariast pärit liikuvad töötajad on tõenäolisemalt majanduslikult produktiivsemas eas kui vastuvõtva riigi kodanikud, sest EU-2 alla 35-aastased liikuvad töötajad moodustavad 65 % kõikidest tööealistest liikuvatest töötajatest, kuid EU-15 puhul on selliste töötajate osakaal 34 %;
- G. arvestades, et Eurostati hiljutiste andmete kohaselt ei mõjuta Rumeeniast ja Bulgaariast pärit liikuvad töötajad oluliselt vastuvõtivate riikide palkasid ja töötuse määra;
- H. arvestades, et liikuvust põhjustab peamiselt nõudlus tööjõu järele ning tööjõu ebaühtlase jaotumise korral Euroopa tasandil võivad üleminekutõkked takistada Euroopa ettevõtete majanduslikku arengut ja kahjustada õigust töötada ja elada teise liikmesriigi territooriumil;
- I. arvestades, et Rumeeniast ja Bulgaariast pärit töötajate puhul piiratakse täielikult või osaliselt nende põhivabadust liikumisele, mis põhineb võrdsel kohtlemisel, nagu see on sätestatud aluslepingutes, ning samal ajal asendab töötajate piiriülene liikuvus „teenuste” raamistikus (alltöövõtjate ja vahendajate kaudu) järjest rohkem töötajate vaba liikumise, mis tekitab ebaausat konkurentsi seoses palkade ja töötingimustega;
- J. arvestades, et töötajate vaba liikumine on nii ELile kui ka liikmesriikidele positiivne eeskuju, mis on nurgakiviks ELi integratsioonile, majanduse arengule, sotsiaalsele ühtekuuluvusele, inimeste professionaalsuse suurendamisele, aitab üle saada majanduskriisi negatiivsetest tagajärgedest ja loob tugevama majandusjõu, millega on võimalik lahendada maailmas toimuvate muutustega seotud probleemid;
- K. arvestades, et meie ühiskondades viimasel ajal tööstuse arengu, globaliseerumise, uute tööstruktuuride, demograafiliste muutuste ja transpordivahendite arengu tõttu toimunud edasimineku nõuab suuremat töötajate liikuvust;
- L. arvestades, et ELi sisene liikuvus on ülitähtis, et tagada kõigile Euroopa kodanikele samad õigused ja kohustused;
- M. arvestades, et viimases Euroopa Komisjoni teatises öeldakse, et riiklikel tööturgudel

esinevad häired on tingitud mitmetest teguritest, näiteks majandus- ja finantskriisist ja struktuursetest tööturu probleemidest, mitte aga Rumeeniast ja Bulgaariast pärit töötajate sissevoolust;

- N. arvestades, et 2010. aastal moodustasid kolmandate riikide kodanikud 4,1 % kõigist ELi töötutest (vanuses 15–64), Rumeeniast ja Bulgaariast pärit töötajad aga ainult 1 %, mistõttu neil ei olnud mingit mõju eri riikide tööturukriisidele;
- O. arvestades, et praeguse majanduslanguse ajal Euroopa tasandil võib liikuvate töötajate kodumaale saadetavatel rahaülekannetel olla positiivne netomõju saatva riigi maksebilansile;
- P. arvestades, et mõned liikmesriigid on teatanud, et nad kavatsevad säilitada piirangud Bulgaariast ja Rumeeniast pärit töötajatele kuni 2014. aastani; arvestades, et teised liikmesriigid on teatanud, et nad avavad oma tööturu kõigile ELi töötajatele;
1. kutsub liikmesriike üles kaotama kõik kehtivad üleminekumeetmed, arvestades et puudub tegelik majanduslik õigustus piirata rumeenlaste ja bulgaarlaste õigust töötada ja elada teise liikmesriigi territooriumil; on seisukohal, et need tõkked avaldavad soovitud vastupidist mõju ja kujutavad endast diskrimineerivaid meetmeid Euroopa kodanike vastu, ning kutsub üles kohaldama eelistuse reeglit kõigi ELi kodanike puhul;
  2. kutsub nõukogu üles täielikult aktsepteerima Euroopa Komisjoni viimast teatist ja järgima selles toodud põhimõtteid hinnangu andmisel sellele, kas üleminekutõkked on positiivne ja vajalik meede;
  3. palub, et komisjon määratleks selgelt mõiste „tööturu tõsised häired või oht nende tekkeks” tähenduse;
  4. palub komisjonil valmistada ette majanduslikele ja sotsiaalsetele näitajatele tuginevad selged näitajad ja parem meetodika, mille põhjal saaks hinnata, kas liikmesriikide kehtestatud täielike või osaliste piirangute pikendamine on Rumeenia ja Bulgaaria töötajate oletatava häiriva mõju tõttu nende riikide tööturule selgelt vajalik, ning kohaldada seda menetlust ka siis, kui mõni liikmesriik taotleb kaitseklauslit;
  5. palub, et komisjon teeks täiesti läbipaistvalt teatavaks kriteeriumid, mille alusel on liikmesriikidel lubatud üleminekutõkked säilitada, võttes arvesse niisuguse otsuse mõju Euroopa Liidu majandusele ja rangetele tõlgendustele, mida Euroopa Ühenduste Kohus põhivabadustest kõrvalekaldumiste osas aktsepteerib;
  6. juhib tähelepanu asjaolule, et liikmesriigid, kes säilitavad piirangud, ilma et nad esitaksid selgeid ja läbipaistvaid põhjendusi seoses tööturu tõsiste häiretega vastavalt Euroopa Kohtu otsustele, rikuvad ühinemislepinguid; palub komisjonil kui aluslepingute täitmise järelevalvajal tagada ühinemislepingute järgimine;
  7. palub, et liikmesriigid kasutaksid eelnimetatud määratlust, meetodikat, näitajaid ja kriteeriume, kui nad koostavad komisjonile taotlusi üleminekutõkete kehtestamiseks või nende kehtivuse pikendamiseks;

8. märgib, et Bulgaaria ja Rumeenia kodanikele kehtestatud piirangud seaduslikult EU-25 tööturgudele sisenemisele toovad kaasa suuremal määral deklareerimata tööd, mis lõppkokkuvõttes põhjustab töötajate õiguste rikkumisi ja varimajanduse osakaalu suurenemist;
9. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles loobuma piiravatest üleminekuperioodidest, et ka Bulgaaria ja Rumeenia kodanikke koheldaks võrdselt, nii nagu see on sätestatud aluslepingutes, tagades seeläbi ausa konkurentsi ettevõtete vahel ning vältides sotsiaalset ja majanduslikku dumpingut;
10. märgib, et üleminekumeetmed avaldavad võitluses töötamisega fiktiivse füüsilisest isikust ettevõtjana (FIE) või ebaseaduslikult soovitule vastupidist mõju, sest töötajad, kellel ei ole õigust vabalt siseneda tavapärasele tööturule, valivad mõnikord töö fiktiivse FIEna või ebaseadusliku töö ilma korraliku palga ja töötingimusteta;
11. kutsub EU-25 üles konsulteerima tööturu osapooltega enne otsustamist, kas pikendada või lõpetada täielikud või osalised liikumisvabaduse piirangud Rumeeniast ja Bulgaariast pärit töötajatele;
12. palub, et liikmesriigid, kes kavatsevad säilitada Rumeenia ja Bulgaaria töötajatele tööturu piirangud, esitaksid selgelt ja läbipaistvalt täieliku põhjenduse koos veenvate argumentidega, sealhulgas kõik sotsiaal-majanduslikud näitajad, mis on viinud järelduseni, et geograafiline liikuvus häirib tõsiselt nende riigi tööturgu;
13. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.